

STUDENTEN WEEKBLAD

10^e Jaargang.
No. II.

HOOFDREDACTEUR: CH. E. DUTILH.
REDACTEUREN: A. E. M. J. HANLO, J. B. A. KESSLER,
G. P. NIJHOFF, R. A. D. CORT VAN DER LINDEN.
FAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: G. E. J. WIESSING.

Donderdag
12 Dec. '07.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: Oude Delft 210.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34
Dinsdag 17 December, des middags om 4 uur.

Inhoud.

Vaste medewerking in zake Studiebelenen, door de Redactie.
Dogma, door Wg.
12e lustrum „Odin”.
„Apollo” Symphonieconcert, door R. C.
Uit Boeken en Tijdschriften III, door V. B.
Florence.
Boekbesprekingen.
Berichten en mededeelingen.
Correspondentie.
Agenda.

Vaste medewerking inzake Studiebelenen.

Een verklaring door de redactie in 't S. W. No. 32 van den vorigen jaargang geplaatst, getiteld „Samenwerking met de C. C.”, bevatte drie punten, waaromtrent met de Centrale Commissie tot overeenstemming gekomen was, n.l.:

1e. Berichten en mededeelingen van de C. C. als zoodanig benevens stukken van leden der C. C. en anderen, studiezaken betreffende, zullen zoo ze door de Redactie ter opname geschikt worden geacht, geplaatst worden onder een speciaal daartoe ingesteld hoofd „Studiebelenen”.

2e. De Redactie zal het advies der C. C. kunnen inwinnen over artikels, studiezaken betreffende; zoo de C. C. de opname van dergelijk artikel ontraadt, zal de Redactie in overweging nemen hetzelfde niet te plaatsen.

3e. De Redactie verklaart zich bereid, zoover dat in haar macht ligt de studiebelenenbehartiging te bevorderen en zoo mogelijk debat over belangrijke punten uit te lokken.

Aangezien het sub. 2 genoemde een onderhandeling is tusschen Redactie en C. C., zal daarvan voor personen buiten dien kring niets merkbaar zijn. Misschien is het wenschelijk hier nog eens te herhalen dat het doel van dit punt der overeenkomst geenszins is het naar de prullemand verwijzen van alle stukken, die der Centrale Commissie onaangenaam mochten zijn, doch het — in het belang der studeerenden — voorkomen der openbaarmaking van zulke stukken, die een verkeerd kijk op kwesties geven of geheel en al op misvatting of dwaling berusten.

In verband met de bereidverklaring, vervat in punt drie zocht de redactie zich de medewerking te verzekeren van een persoon, die eenerzijds op de hoogte mocht worden geacht van zulke belangen welke behartiging de C. C. dient te worden aanbevolen, anderzijds van den stand van zaken waar het betreft reeds in behandeling zijnde kwestien als welingelicht kon worden beschouwd.

Te dien einde had zij zich opnieuw in verband gesteld met meergenoemde commissie; het ligt toch voor de hand dat deze personen — als boven bedoeld — zou kunnen aanwijzen.

Ten slotte verklaarde de heer G. E. J. Wiessing zich bereid als vast medewerker inzake studiebelenen op te treden. Door hem zal worden zorg gedragen dat alle officiële besluiten en aankondigingen der Centrale Commissie voor de Studiebelenen worden geplaatst en tevens neemt de heer W. op zich in geval daartoe aanleiding bestaat de studeeren-

den inzake sommige punten voor te lichten en te trachten gedachtenwisseling daarover uit te lokken.

Het feit dat de heer W. lid is der C. C. en reeds meerdere jaren hier studeerde, kan niet anders dan gunstig genoemd worden en waarborgen dat het S. W. het zijne zal bijdragen tot de studiebelenenbehartiging der ingeschrevenen aan de T. H.

REDACTIE.

Dogma.

Nu de storm over de wijze van zeggen van Folrax be-daard is kom ik met enkele bezwaren die den inhoud aangaan. Dat er 3 fasen in de moraalontwikkeling bestaan erken ik; dat ze als regel tot uiting komen erken ik alleen voor het individu — gewoonlijk gelijklopend met de ontwikkeling van kind tot wijze. Slechts enkelen bereiken de laatste fase geheel, dat zijn de wijzen; bij hen is ook 't verstand in z'n uitkomsten in harmonie met 't verdere oordeelsleven. De meesten blijven onrustig zwerven tusschen 1ste en 2de. De zéér eenvoudigen alleen blijven in de eerste. En nu waren er, mijns inziens, ten allen tijde menschen van alle drie fasen en uit de geschiedenis zijn ze bekend. Adam en Eva als eerste menschen gaven het eerste voorbeeld van zwakte; hier was geen sprake van toetsing aan geweten (?) of verstand. Hun verstand kon hun alleen brengen tot de overweging dat zij de wet onmogelijk konden begrijpen. God (die zij, ook met hun verstand moesten erkennen als hun algemeene meerdere) had gezegd: „Gij zult van die niet eten, noch die aanroeren, opdat gij niet sterft.” Wat konden zij nu verstandelijk oordeelen over 't sterven en z'n oorzaken! Met hun daad illustreerden zij alleen hun „hoogmoed” d.i. een dagelijksche hartstocht van den mensch die zelfs de wijze nog heeft te bestrijden. (Ik versta onder hoogmoed de zucht zichzelf te overschatten.)

Zoolang de mensch nu ten deele beheerscht wordt door voor hem volkomen onbegrijpelijke en onberekenbare krachten, zoolang moet hij de wetten, die datzelfde gebied betreffen, gehoorzamen zonder meer op straffe van verongelukking.

Nu is ons veel geopenbaard. Het verstand kan de bron nauwkeurig opsporen en aldus de geloofwaardigheid en zekerheid vaststellen zonder dat de inhoud direct bevatte-lijk is. Wat ons nu geboden is te gelooven door Christus of zijn apostelen of hun rechtmatige opvolgers (en wat als zoodanig doór ons verstand gekeurd is), en wat impliciet reeds vervat was in de geloofsregels door Christus nagelaten heet Dogma in den eigentlichen zin.

Een dogma is dus niet iets „nieuws”, iets wat even goed (of beter) onuitsproken kon blijven.

Maar laat ik u toch verzekeren dat de uitgesproken Dogma's/zeer zeldzaam zijn.

De zinsnede: „Intusschen beteekende de komst van het Christendom wel de voorwaarde voor vrijmaking van het denken maar nog niet die vrijmaking zelf en zelfs storten zich de navolgers of liever volgelingen van Christus in de middeleeuwen terug in het starre dogma en zucht de Katholieke wereld van heden in banden die de Kerk zelf smeedde en die even weinig christelijk zijn als de brandstapels van het verleden”, doet me dan ook sterk denken aan 't zinnetje uit uw tweede stuk: „En hierbij zij gezegd

dat noch het rondzien, noch het leeren, noch het wikken en wegen en vergelijken tot iets leidt dan tot een verstikking van de kiem in het enge leven in de nulheid van zichzelf, . . ."

Ik had het waarachtig betreurd als deze laatste uitspraak zich aan u bewaarheid had, moet het echter ook betreuren als wij de gevolgen dragen moeten van uw bovenmatige vrees: welke banden, waaronder wij nu zuchten, (even erg als de brandstapels van het verleden), hebben de middel-eeuwen dan toch wel gesmeed?

Ik meen van u te mogen verwachten dat u eerst een nauwkeurige voorstelling geeft van den inhoud van de door u te noemen dogma's; dat is noodig, getuigt op de meest treurige begrippen daarover bijna algemeen. Bovendien hoop ik dat u bij de bestrijding niet zult volstaan met ruw-weg de enkele conclusie te nemen en te brandmerken als in strijd met enkele individueele loshangende opinies, maar dat u, den weg van hun ontstaan volgend, de begane fout(en) zult aanwijzen, of aantonen dat het uitspreken als dogma niet noodzakelijk was.

De besliste toon van de zooeven aangehaalde zin en het belang van den inhoud wettigen mijns inziens mijn eisch.

Wg.

12de lustrum „Odin”.

Den twaalfden December viert „Odin”, na de kroeg onze oudste corpsvereniging, zijn twaalfde lustrum. Naast tijden van bloei, zowel innerlijke als naar buiten (zie de vele overwinningen op zusterverenigingen in de andere academiesteden) heeft ook zij tijden van slapte doorgemaakt, zooals bijvoorbeeld in 't begin der zestiger jaren, gevolg van het klein aantal der toen aankomende Corpsleden, maar deze zijn reeds lang weer voorbij. Wij hopen dat de toekomst „Odin” gunstig zal mogen zijn en wel in de eerste plaats dat zijn lustrum en de ter gelegenheid daarvan te houden wedstrijden, zijn ouden roem bevestigen.

Apollo-Symphonieconcert.

Wat Apollo Maandag II. gepresteerd heeft, is zeer zeker eene vermelding waard. 't Was dan een symphonie-concert, tengevolge van het feit dat op 't programma stond te lezen: Symphonie D-Majeur van A. Klughardt. Met betrekking tot de Apollo-leden kunnen wij hunne uitvoering waardeeren; er zat gang en opgewektheid in, vooral in het 4e gedeelte. En al waren er bij sommige spelers wel eens vreemdsoortige begrippen over de streek- of over de maatverdeling vast te stellen, de algemeene indruk was goed en de vertolking verdiende een warm handgeklap, dat toch overigens meestal geen criterium voor juiste schatting is. En dan iets, dat niet direct 't gezelschap aangaat, maar wat toch dien avond zeer hinderlijk was voor een gevoelig hoorder. De blazers waren bijzonder valsch en geheel en al niet afgestemd met het orkest. Jammer voorwaar, want 't bedierf dikwijls een goede stemming. Zou alleen muziek voor strijkorkest geen beteren indruk maken? Er is zooveel moois op dat gebied en toch niet zoo lastig. Na de symphonie trad de heer Heinrich Fiedler op, met het concert in G-majeur van Mozart. Reeds met Mengelberg samen had deze musicus zich te Arnhem en Den Haag in hetzelfde stuk laten hooren. Wat past ons anders dan bewondering voor een hooge techniek, zoodra men die kan waardeeren zelf. Er zat een krachtige toon in zijne viool, doch misschien iets te massaal, te veel Maggini-achtig, wat vooral voor Mozart-spel niet erg gewenscht is. De cadenzen gingen vlot en ook het dubbele-nooten-spel met gelijke overgang en geen overdreven krachtigheid. Ongelukkig brak bij het laatste deel de quint, zoodat Fiedler op de viool van onzen orkestmeester moest doorspelen, die nu niet dadelijk zoo gemakkelijk in vreemde handen aanpakte. Beter beviel mij de solist nog in de Airs Hongrois, die een zeer groote studie vereischen. 't Had ook zulk een succes, dat de heer Fiedler een nastukje van Pierné speelde. Dit beviel ons het best. Hem werden een krans en een bouquet losse bloemen overhandigd als hulde.

Nadat reeds de dirigent Erdelmann van den president van Apollo een krans had gekregen, trad na een kleine ontspanning, even na de pauze, de president van den Senaat, de heer Van Leeuwen, op het podium, en overreikte den heer Beelaerts van Blokland met een kort woord van

waardeering zijn huldeblijk. Eveneens werd een bloemstuk aangeboden namens Sempre Crescendo uit Leiden.

Het orkest speelde na de pauze nog „Einleitung zur Loreley” van Max Bruch, een prélude voor een bedrijf uit de „Tovelille” van Hamerik en tot slot de bekende Marche Militaire uit de „Suite Algérienne”.

Apollo is niet kwaad voor den dag gekomen. De eerste violen waren wel het verste in de kunst, meer dan tweede violen en alten. Ik zou nogmaals op 't einde willen vragen: waarom moeten er vreemde krachten (de blazers) bij, die bovendien niet voldoen?

Uit Boeken en Tijdschriften III.

„ALEXANDER VERHUELL in zijn leven en werken,” door Dr. Joh^s Dyserinck. Leiden. — A. W. Sijthoff's Uitg. Mij.

Er is in den laatsten tijd weer een herlevende belangstelling in het werk van den eertijds zoo gevierden teekenaar Alexander Verhuell.

Misschien is het boek van Dr. Dyserinck daarvan eene uiting, waarschijnlijk echter staat het er als verschijnsel naast en zal dan wel daaraan toegeschreven moeten worden, dat de heer D., een befaamd snuffelaar, zijn speurzijn lichtelijk gekieteld vindt in het waarnemen van een leven als dat van A. Verhuell.

Zooals alle boeken van den snuffelenden geleerde brengt dit werk dan ook een menigte feiten en data. De massa vrienden en hunne nazaten van A. V. leverden hiervoor een respectabele hoeveelheid stof.

Wij hebben slechts even in dit werk te bladeren om direct te weten te komen wanneer Alexander geboren werd, wanneer zijne ouders dit werden, wien hij met zijn vriendschap vereerde, waar hij woonde en wat hij zooal dagelijks deed: altemaal wetenswaardigheden, die ons wel geen dieperen kijk op den teekenaar vermogen te geven, maar toch uiterst geschikt zijn om het leven van dezen ietwat zonderlingen man te leeren begrijpen.

Het is dan ook een boek, waarin de persoon van den schrijver uiterst weinig op den voorgrond treedt. Eene aangename, zelfstandige opinie moet men niet zoeken en zooals een verzamelaar niet in de eerste plaats de kunstwaarde zijner schatten geniet, maar meer opgaat in hun aantal en in hun zeldzaamheid of duurte, zoo heeft de heer Dyserinck meer genoten van zijne vondsten en van de systematische rangschikking daarvan, dan van het werk van den teekenaar zelve.

Toch is het werk van Verhuell een piëteitvolle, vooral aandachtige, behandeling en beschouwing ten volle waard. Het is niet voor niets dat b.v. hier op de leeszaal de boeken van den deftig burgerlijken teekenaar worden stukgekeken.

Noch steeds is Verhuell iemand die snaren in het gewone doorsnee Hollandsche gemoed, doet trillen, nog steeds is zijn humor die van den volbloed Nederlander, en nog immer is het gemiddelde menschedom in extase over de gemoedelijk-gemakkelijke prentjes van den ietwat laag-bijden-grondschen fantast.

Alexander Verhuell is nooit een genie geweest. Hoogstens kan men van hem getuigen dat hij een talentvol mensch was, met soms geniale invallen. En dan: hij was zeer eerlijk en altijd zich zelf.

Ziet maar eens hoe alle zijne plâatjes, zonder op elkaar in bedoeling te gelijken, toch allen hetzelfde voorkomen vertoonen. Dit heeft hij dan met veel groteren gemeen, zijn absoluut eigen wijze van teekening, van uitdrukkingwijze.

Legt men een stapel van allerhande prenten bijeen, dan zal men, evenals gij de Rembrandt dadelijk er uit haalt, ook bij eenige kennis, zelfs bij een heel oppervlakkige, de Verhuell zonder aarzelen aanwijzen.

Het procedé, dat Verhuell steeds toepaste, de steendruk, werd dan ook iets, voor hem, typeerends. De poppetjes, welke wat zoet en wat stijfjes zijn, hebben gewoonlijk te veel-uitgerekte en te dunne ledematen. De verdeling van zwart en wit is monotoon en wat tooneffectachtig.

Zijne personen handelen wel, maar opgewonden zenuwachtig, en vaak hoekig, zijne studenten zijn, hoewel niet ónstudenterig, te theatraal en te sentimenteel.

De jonge dames, welke hij teekende, lijdten mede sterk aan deze sentimentaliteit, hunne gelaten zijn traditioneel schoon en in quasi volmaaktheid vaak vervelend. De armen vertoonden te weinig kantigheid.

Merkwaardig bij Verhuell zijn ook de oogen, veelal volgens eenzelfde procedé behandeld staan ze hoewel niet hinderlijk, te zeer kinderachtig geteekend en wat strak in de hoofden; ook in het weergeven van kleedingsstukken muntte de teekenaar niet uit.

Al deze, zoo men wil tekortkomingen, doen bij Verhuell al zeer weinig aan onze appreciatie af of toe. Ook bij een, door kinderhand geteekend portret, laken wij niet de technische onvolmaaktheid. Z.g. „harken” b.v. steeds bij de lieve jeugd in trek om handen weer te geven, worden als van zelf sprekend aanvaard; dat de oogen slechts cirkeltjes zijn en de beenen met geknakte stroohalmen verwisseld kunnen worden, niemand die zich daar in ernst aan stoort.

En Verhuell was als een kind. Eerst een kind-student, later een kind-burger.

Nooit is zijn geteekende levensopvatting anders geweest dan die van een romantische jongen. Zijne plaatjes zijn nimmer oprecht cynisch. Waar ze het willen zijn, worden ze een grappig mislukt geheel, dat ons evenveel genoeg doet om de gemiste duivelachtigheid als om de vermakelijke voorstelling. Zijne studenten zijn, en dit is in de werkelijkheid juist en waar, altemaal stoute of zoete groote kinderen, jongens haast nog van de kostschool.

En dan: ze zijn dragers (en hier ligt misschien hun algemeene populariteit) genoegelijke, niet het hart kwetsende, o. zoo innerlijk gemoedelijke, dragers van een typisch Hollandsch begrip.

Een werkend studentje is bij hem omgeven door stapels boeken; lange pijpen hangen verlangend aan den muur; het slachtoffer zit zonder boord, de handen voor de ooren; pantoffels heeft hij veiligheidshalve maar aangedaan: de laarzen staan hunkerend bij de deur.

Zoo, juist zoo stelt men zich studeerende jeugd voor; en al is het niet na te gaan in hoeverre deze voorstelling beïnvloed werd juist door de plaatjes van Verhuell, toch kan gezegd worden, dat iemand die nimmer een prentje van dezen teekenaar zag, zich precies zoo'n beeld maakte van het ras: blokkend student, als hij nu zoo maar uitgeteekend voor zich ziet.

Verhuell heeft door zijn humor geen geslacht tot zich opgeheven, niet zijn lach leeren lachen, geen andere kijk

op menschen en dingen gegeven; neen, hij heeft de echte Hollandsche goedronde burgerlijke opvattingen in beeld gebracht. En daarin is zijn verdienste en ook daarin is het te zoeken dat tegenwoordig zijn werk meer geapprecieerd wordt dan een veertig jaar geleden.

Het is „historisch” geworden.

Wij zien ze weer in hun eigen milieu, in hun eigen gedachten, onze grootvaders, wij zien hem weer die goedmoedige wat saaie tijd van ± 1850, wij hooren weer de lawaai-kreten, waarvan ons zooveel verteld werd, en wij droomen weer mee in die oubollige, knusse, tanteachtige romantiek van die dagen.

Verhuell is historisch geworden. Zijne fouten hebben wij al lang geleerd in hem en zijne tijdgenooten te vergeven.

Wij hebben begrepen, dat die tijd geen andere techniek geven kon, dan de zoete, slappe, welke wij allen zoo goed kennen.

En al is begrijpen, vergeven, toch vergeten wij niet, dat we de talentvolle producten van den Hollandschen teekenaar niet uit mogen roepen voor onovertroffen meesterwerken.

Verhuell was geen Daumier en ook geen Gavarni, hij was ietwat verwant aan de Engelsche teekenaars, maar miste ten eenenmale die kalme genialiteit, welke dezen kenmerkt.

Maar toch: hij was eerlijk, alleen geen mensch bestemd tot reuzengroote daden. Zijn platen hebben vooral waarde voor ons, voor Hollanders en als zoodanig zijn ze onovertroffen „Hollandsch”, maar ze zijn niet heerlijke wonderen, om te bezitten, en telkens weer te beschouwen.

Ze zijn uitstekend voor het doel, waarvoor ze meestal gebruikt worden: even in een verloren oogenblik ingekeken, terloops geapprecieerd en dan weer weggelegd.

Ze zijn als de zoute bollen bij den borrel en als dezen velen een aangename lichte spijs.

Verhuell, die zich zijn levenswerk anders gedacht heeft, die niet begrepen heeft, dat een volk slechts oppervlakkig en oogenblikkelijk deze kunst kan genieten en dan loven, heeft aanspraak gemaakt op voortdurende erkentelijkheid en niet verminderende roem.

En hij heeft dientengevolge moeten lijden, dat het volk van Holland hem vergat, omdat de intellectueelen hem niet belangrijk, niet groot genoeg vonden om steeds hoog te houden.

Dit heeft hem pijn gedaan en zoo zijn zijne rijpere levensjaren droef geweest.

V. B.

(Zie vervolg Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

Twee net gemeubileerde
KAMERS TE HUUR.

Te bevragen KOORNMARKT 49.

A. A. J. BOSSCHAART.

Handel in Rijwielen en Onderdeelen.

Reparatie-Inrichting **1^e KLASSE.**

Speciaal adres voor:

MODEL-STOOMMACHINES

en

— ONDERDEELN. —

Zoomede:

GIETSTUKKEN voor AFWERKING.

Aanbevelend,

A. A. J. BOSSCHAART.

RIJWIELHERSTELLER en MONTEUR

MAISON HAAS,

CUISINIER,

34 — Koornmarkt — 34.

Uitzending van dagelijksche **DINERS van af 50 en 60 cent**, uitsluitend bij abonnement.

DINERS van **80 cent**, bij abonnement **70 cent** en DINERS van **f 1,—**, bij abonnement **90 cent**.

N.B. Abonnementen in December genomen worden met **15 dagen** verlengd. Diners franco thuis.

EET- en KOFFIETAFEL disponibel.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

Nette gemeubileerde Voorkamer met ruime, frissche Slaapkamer aangeboden, op netten stand. Prijs billijk.

Adres COENDERSTRAAT 9b.

PENSION aangeboden

te RIJSWIJK, aan de Vredenburgweg, op 5 min. afstand van het Station en 15 min. van den Stoomtram.

Gelegenheid voor 1 of meer personen met slaap- en zitkamer.

Bizonder geschikt voor rustige studie.
Adres Mej. A. TE GEMPT, RIJSWIJK.

Firma S. WOLTERBEEK,

CORPSLEVERANCIER.

Wijnhaven 19. Telefoon 199.

Dagelijks verkrijgbaar:

PRIMA ZEEUWSCHE OESTERS,
NASI GORENG,
GEBAKKEN ROLPENS,
en diverse andere WARME SCHOTELS.

Boekhandel J. WALTMAN Jr.
BINNENWATERSLOOT 33.

Losse nummers verkrijgbaar van:

DE COURANT (alleen Maandagochtendnummer)	5 cent.
DE PRINS	6 "
DE WERELDKRONIEK	10 "
DE WEEK	15 "
HET LEVEN	15 "
DIE WOCHÉ	20 "
SPORTKRONIEK	10 "
SPORTBLAD	10 "
REVUE DER SPORTEN	25 "
NEDERLANDSCHE SPECTATOR	20 "
DE WARE JACOB	10 "

CHARLES ABRAAS.

PHOTOGRAAF D. S. C.

OUDE DELFT 145

TELEPHOON No. 295.

ATELIER EERSTE RANG.

ONDERSCHIEDINGEN:

s-GRAVENHAGE 1904.

's-GRAVENHAGE 1906.

GENUA - - - - 1905.

DRESDEN - - - 1906.

Biljarts „t Is-Me-Edso”,

overtreffen ieder ander fabrikaat.

Te bespelen Stations-Koffiehuis.
KRUIF.

H. H. STUDENTEN. GEBRUIKT DE Gepasteuriseerde Melk,

op flesschen van 1 en 1/2 Liter, zonder kook- of bijmaak,

VAN DE

Melkinrichting „DE LANDBOUW”

te 's GRAVENHAGE.

Verkrijgbaar bij de

Firma FUNNEKOTTER & Co.

Oude Delft 84.

Telefoon 215.

RIJWIELBERGING.

f 3,— per geheelen winter, met inbegrip van onderhoud en assurantie.

W. F. JENSE Jzn., Geer 72.

Verschenen en voorhanden in den boekhandel

J. WALTMAN Jr. - DELET.

DE BOUWSTIJLEN EN HUNNE ONTWIKKELING.

Hoofdpunten uit Prof. E. Gugel's
Geschiedenis der Bouwstijlen,
samengevat door J. H. W. Leliman.

Prijs gebonden / **2,90.**

Voorhanden in den Boekhandel J. WALTMAN JR.,
Binnenwatersloot 33, de verschillende nummers van de

Nederlandsche Handleiding voor de bezoekers van de Fransche Opera,

als: La Mascotte, Hamlet, Samson et Dalilah, Cavalleria Rusticana, Roméo et Juliette, Manon, Tannhauser, Lohengrin, L'Africaine, La Juive, Les Huguenots, Mignon, Guillaume Tell, Freischütz, Le Trouvère, Le barbier de Seville, Aïda, Violetta, Martha, Le roi d' IJs, Faust, Carmen.

Prijs per nummer f 0,25.

Stereoscoopplaatjes,

uitgegeven door de Neue Photographische Gesellschaft te Berlijn, zijn in ruime keuze ad 15 cent per stuk voorradig in den

Boekhandel J. WALTMAN JR.,

Binnenwatersloot 33.

Technische Boekhandel J. Waltman Jr.

Afdeeling TEEKENBENODIGDHEDEN.

VOORRADIG: een groote sorteering

PASSERDOOZEN, REKENLINIALEN,
TEEKENBORDEN, TEEKENHAKEN,
DRIEHOEKEN, MAATSTOKKEN,
PENSEELEN, VERF en INKTEN,
GOMELASTIEK, SCHETSBOEKEN,
TEEKENPORTEFEUILLES,
TEEKEN-, KALKEER-, MILLIMETERPAPIER
enz. enz.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 12 DECEMBER 1907. No. 11.

Florence.

I.

Florence's grootheid mist den trotsch van Venetië, mist de eerbiedwaardigheid van Rome. Rome heeft, zij het misschien alleen in de oudheid, goden gediend, Venetië heeft goden getrotseerd, Florence heeft ze genegeerd. Het werk, dat hier die abnormale vrijheid van bewegen en leegheid van leven schiep, zonder welke geen kunst kan kiemen, was optimistisch, dus religieus en zonder zelfopoffering, maar ook bang en zonder zelfvertrouwen. Florence dankt haar kunst aan haar weelde, haar weelde aan het reëel en rationeel vak, door alle tijden bij voorkeur door joden beoefend — de joodsche godsdienst is ook optimistisch, en zakelijk, vraagt niets zonder te gelijk te beloven — het vak van bankier, van geldwisselen en woekeren.

Het meest argeloos en onvermengd zullen dan ook zij van een verblijf in Florence genieten, die het geld voor hun reis hetzij op de beurs hebben gewonnen, hetzij van een vader, fabrikant van koek, chocoladen of pleepapier geërfd, hetzij aan een vrouw van dusdanige afkomst in verstandig handelen getrouwd; in 't kort allen, die rijk zijn. Want met de bewering van een filosoof, dat er nog een wijze van rijk zijn zou bestaan, zonder op een der bovengenoemde drie manieren vergiftigd bloed te hebben, n.l. erven van een aangetrouwde oom, heb ik geen vrede; de tante, die plezier had in den ronselaar, had reeds bedorven bloed, dus ook de grootvader van den persoon in kwestie, dus ook hij zelf. Daar men echter als men niet rijk is, niet licht in Florence komt, zullen vrijwel alle bezoekers daar uit onze streken in de conditie zijn, die tot genieten van kunst het gunstigst is, de onbestemde gewaarwording, dat de heeren uit dien tijd, de makers of althans betalers van die kunst, hun leven richtten juist, zooals zij zélf nu: zijzelf of hun familie sjacheren nu, de heeren van Florence sjacherden toen.

Maar verbaasd zal de hedendaagsche sjacheraar staan over den overvloed van kunstwerken, over de differentieering en geacheveerdheid van het artistiek sentiment, over de ongestoordheid door zoo langen tijd van het artistiek enthousiasme, over de vetheid van bemesting met het aardse slijk, die zoo rijke bloemenpracht kon voeden.

Florence is de eerste en schoonste, is de naïefste luthof van de Renaissance, die — het voorgaande hebbe deze uitspraak voorbereid — is l'art pour l'art, is Kunst van menschen die geen anderen inhoud voor hun leven hebben dan de Kunst.

De aanvang, Dante en Giotto, is nog gothiek, is nog het zoeken van steun voor goed zijn, het zoeken in deemoed van de door levenspraktijk zoo vaak verdolende moraal.

Bij hen zullen de diepst godsdienstigen van alle tijden zich gesticht voelen, en zullen hun kunst als een moeizame zelf-adeling herkennen.

De inhoud van Dante's werk wil niets anders zeggen. En sterker is misschien nergens de eisch en de macht van het Christendom gebeeld dan in Giotto's Franciscus van Assisi in Santa Croce.

Hoe helder is de openbaring der voosheid van reële plichten en wenschen bij den armoede en kuisheid boven wereldsche lust en pracht verkiezende, die zijn vader verlaat om den paus te dienen. Met hoeveel eepvoud en hoe vanzelf sprekend bestaat hij tegenover de Magiërs de vuurproef. Hoe scherp hekelt de schilder de eerlijk devote en toch zoo van uiterlijkheid afhankelijke vergoding van Franciscus' lijk door zijn ordebroeders, die zijn dood gelaat aanbeddend bestaren, terwijl zijn ziel van hen onbemerkt ten hemel stijgt.

In alle fresco's van Giotto, die de meest verschillende episodien verbeelden uit het Nieuwe Testament en het leven der Christelijke heiligen, voor het Joodsche Oude Testament voelde hij in zijn fresco's weinig, ligt de verzaliging door Christus, de vervloeiing in hem van alle nooden, de verwinning in hem van alle weerstanden, de blijheid in het volbrengen met zijn hulp van door hem hier beneden opgelegde plichten. De zaligheid straalt over op de dieren, die er bij hooren, zooals voor de kinderen. Geen Dürer, geen Caldecott heeft wijzer en blijder schaapkens en hondkens doen

jubelen dan hij. Zijn zachtste en diepste schilderstukken zijn overigens in een eenzaam kapelletje in Padua, de Passie en alles, wat aan voor-, bij- en nageschiedenis haar verzoenender en vanzelfsprekender maakt.

Maar zijn schoonste bouwwerk is in Florence, de eenige Campanile van den dom. Dit reuzenwerk, dat tot in de kleinste afmetingen met minutieuze liefde is doorgewerkt, getuigd van toewijding, van opoffering en door beide van macht, is in zijn laagste gedeelte gesierd met de schoonste basreliefs der wereld, die niet, als zijn fresco's, zich om Christus groepeeren, maar episodien zijn uit de geschiedenis van mensche lijken arbeid, strijd en cultuur, die hun heiliging ontleenen aan de heiliging van den geheelen toren.

Als overgang tot de Renaissance komt de verheerlijking van hierarchie en dogmatiek, bij Simone Martini, Lippo Memmi en Taddeo Gaddi, wier krachtigste getuigen zijn de fresco's in de Spaansche Kapel der Dominicanen, waar de militante huwelijking van scholastieke en antieke wijsbegeerte het Christendom niet langer als heiliging van uit anderen hoofde gedwongen daden, maar als dwang en regeling van daden ziet. Maar zoo kan het Christendom geen religie blijven, geen leven steunen, geen kunst bezielen, en in de hierna snel opbloeiende Renaissance is het Geloof gestorven.

J. v. d. Z.

BOEKBESPREKING.

„PRO EN CONTRA”. „DOODSTRAF”.

Pro: Mr. D. P. D. FABIUS, Hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.

Contra: Mr. D. SIMONS, Hoogleraar aan de Rijks-Universiteit te Utrecht. :-:

Bovenstaand geschrift werd de redactie van het S. W. ter beoordeeling toegezonden.

Zoowel aan het pro als aan het contra kan men merken dat de ruimte waarover de schrijvers te beschikken hadden, zeer beperkt is.

Hetgeen dat mr. Simons zegt doet verlangen naar meer van zijn pen, temeer daar hij verklaart dat hij het vergeldingsbeginsel als grondslag van het strafrecht in zijn geheel verwerpt.

Mr. Fabius verwijst op het eind van zijn „voor” naar zijn werk dat in 1906 verscheen en als titel heeft: „De doodstraf.”

Hierin heeft hij uitvoeriger zijn beginselen uiteen gezet. Ik voor mij had echter genoeg aan de 14 bladzijden waarin Z. H. G. het goede en noodzakelijke van de doodstraf heeft uiteengezet.

Aan de hand van het boekje zal ik nu eenige opmerkingen maken.

Op blz. 3 zegt Mr. Fabius: Begrijpelijkerwijs kantten zich tegen de doodstraf allen, die de eigenlijke beteekenis van de straf in verbetering zochten”. De schrijver is dus voor de straf die de misdadiger kwelt en is opgelegd om den boosdoener zijn kwaad te vergelden. Als de man er door verbetert, des te beter voor hem. Verbeterd hij niet dan staat mr. Fabius gereed de man bij de eerstvolgende overtreding welke hij mocht begaan weer te straffen, omdat hij zich niet verbeterde toen hij voor de eerste maal gestraft werd. Was nu die eerste straf opgelegd om hem te verbeteren, dan kon men zeggen „hij is niet genoeg verbeterd en daarom gaan wij hem weer straffen om de verbetering te voltooiën” doch de eerste straf stelde zich die verbetering niet ten doel. Is het dan de schuld van den misdadiger als hij zich niet verbetert of van hem die hem die straf oplegde?

En verdient de recidivist dan wederom een straf die hem niet verbeteren wil?

Z. H. G. noemt nauw verwant met hunne (van hen die de straf verbeterend willen doen werken) theorie die van mr. Modderman volgens wien de straf vooral wordt toegepast om den wetsovertreder „zoo veel mogelijk, voor altijd, psychisch onschadelijk te maken”. „Onschadelijk door verbetering” voegt Fabius hieraan toe. Zeker Modderman wilde de misdadiger „psychisch onschadelijk” maken, doch het toevoegsel van Fabius klinkt vreemd als men daarnaast legt de uitlatingen van Minister Modderman geuit bij de beraadslagingen over het nieuwe Wetboek van Strafrecht in de Tweede en Eerste Kamer. Op 25 October 1880 antwoordde de Minister op de opmerking van den heer Heydenrijk, „dat de eigenlijke strekking van het

wetboek is de veroordeelden te verbeteren",¹⁾ met de volgende zin vol tegenstrijdigheden: „De straf strekt niet tot verbetering, maar dit belet niet dat men juist in het maatschappelijk belang zooveel mogelijk de verslechtering der gevangenen voorkome en hun verbetering zooveel mogelijk bevordere”.²⁾

In de Eerste Kamer zeide de Minister op 1 Maart 1881: „Geen sprake dus van een verbeteringstheorie”³⁾ . . . en „De straf zal een gevoelig leed zijn maar zij zal niet meer zijn een kwaad.”⁴⁾

En, op 2 Maart; „Nooit heb ik beweerd dat de straf wordt toegepast om te verbeteren”⁵⁾

Men kan dus, meen ik, de crimineel anthropologische gevoelens van mr. Modderman gerust wegcijferen.

Op blz. 5 zegt Fabius:

„Wie de straf alleen als middel tot bescherming van de Maatschappij beschouwt, geeft het zelfstandig karakter van het strafrecht prijs; moet het belang van elke straf in dit opzicht aantoonen; kan kwalijk verdedigen het terughalen van gevluchte misdadigers door uitlevering; en komt toch ook voor de vraag te staan, waaruit het recht tot alle voor bescherming noodige maatregelen ontspruit. Uit het bestaan alleen van de maatschappij volgt dit nog niet. Waarom zou dit dan niet ook gelden voor alle individu's, om deze recht te geven op alles wat zij voor zich meenen noodig te hebben?”

Reeds uit de vorige aanhaling uit het „pro” welke ik gaf blijkt dat Fabius afkeurt het straffen dat verbetering beoogt.

Uit dit laatste citaat ziet men dat de straf die wordt opgelegd alléén ter bescherming van de maatschappij, dus niet om leed aan te doen, door hem onrechtmatig wordt geoordeeld. Eerst als vergelding beoogt wordt, vindt het recht zijn plaats.

Het onlogische van de straf om der veiligheid wille, wil Fabius aantoonen met zijn vraag: „Waarom zou dit dan ook niet gelden . . . enz.

Op deze vraag, welke eerst zoo lastig te beantwoorden schijnt, en met wiens niet-beantwoording men Fabius' meening omtrent het straffen voor de veiligheid alléén moet deelen, is echter toch zeer goed een antwoord te geven.

De rechten en belangen van de maatschappij worden niet gevormd door de zeer speciale rechten en belangen van een speciaal individu als het ware te sommeren met die van elk ander speciaal individu, doch het zijn de rechten en belangen van het geheel, welke men ziet door een objectieve blik te slaan op de rechten en belangen van ieder persoon afzonderlijk, door dus deze persoonlijke rechten en belangen op te offeren aan die van het geheel.

Vele menschen zullen het b. v. voor zich van belang rekenen zooveel mogelijk geld bijeen te schrapen. Voeg deze menschen samen tot een „Maatschappij” en sommeer hunne belangen, dan zou dus het belang van die „Maatschappij” zijn dat ieder alle rijkdommen tot zijn eigendom trachte te maken. Stel dat dit aan een persoon gelukte, dan was dus het algemeen belang gebaat.

Het ware belang van deze gemeenschap is echter dat ieder minstens voldoende zal hebben om van te leven. De een mag veel hebben, de ander weinig, doch ieder zal genoeg moeten hebben om er zich geestelijk en lichamenlijk bovenop te kunnen houden. Het is zuiver egoïsme het belang van het individu op gelijke trap te stellen met dat van de maatschappij.

Waar dus het belang van de maatschappij van geheel andere orde is dan dat van het individu kan men het individu het recht, om zijn egoïstische belangen met hand en tand te verdedigen, ontzeggen en aan de maatschappij het recht, om voor zijne belangen, welke uit den aard der zaak niet egoïstisch zijn, op te komen, toekennen.

Fabius ziet in de straf welke niet is opgelegd ter vergelding zooals dit wordt voorgeschreven in Gen. 9:5 en 6, een recht dat de maatschappij zich onrechtmatig heeft toegeëigend.

Zoo zegt hij:

„Zoo wordt de opmerking van Donoso Cortes bevestigd, dat, als de overheid zich losmaakt van God, zij in haar straffen verslapt en is op dit terrein thans de groote vraag of er nog een strafrecht zal zijn, dan wel slechts een kennis van het misdrijf en van de middelen tot bestrijding daarvan.”

1) Mr. H. J. Smidt, l. e. Dl. blz. 11.

2) id. blz. 13.

3) id. blz. 24.

4) id. blz. 25.

5) id. blz. 239.

Op Bld. 6:

„Maar God heeft der menschelijke overheid uitdrukkelijk de bevoegdheid tot straffen gegeven: tot het toevoegen van leed wegens bedreven kwaad; tot straffen zelfs met den dood en alzoo ook met lichter straf; ja, den plicht opgelegd soms met den dood te straffen”.

„Dit alles zeer duidelijk in Gen. 9:5 en 6”

En een alinea verder:

„Wat in Gen. 9 te lezen staat behoort tot hetgeen heet het Noachitisch verbond, dat voor heel de menschheid geldt en owaarbij wordt toegezegd, dat het water niet weder de aarde bedekken zal. Uitteraard mag dit verbond niet verward worden met de rechtsinstellingen, die de Heere ongeveer duizend jaren later door Mozes aan Israël, één volk der gansche menschheid, schonk”. En Christus schreef naderhand voor vijanden lief te hebben en kwaad met goed te vergelden.

Men ziet dus met de tijden eene verandering van de Goddelijke voorschriften. Waarom moeten wij ons dan houden aan de wetten van het Noachitisch verbond, zoo lijnrecht in strijd met die van Christus?

Iets verder zegt Fabius:

„Het dier, dus wordt beloofd, zal de menschheid niet verdolgen. En mochten enkele menschen door het wild gedierte worden gedood, de Heere zou het niet ongewroken laten.” Het is wel sterk dat in onzen tijd hieraan nog wordt geloofd.

God, in toorn ontstoken, zich wrekende op een leeuw die, in den strijd om het bestaan, een mensch verslonden heeft!

De zoon die zich op het roofdier dat zijn vader verslonden heeft gaat wreken (niet dooden ter wille van de veiligheid maar wreken) zou voor ontoerekenbaar uitgemaakt worden.

Op blz. 8:

„De tegenstanders van de doodstraf voeren vaak aan, dat deze straf weinig afschrikwekkends heeft, en beroepen zich dan op ter dood veroordeelden, die terechtstellingen hadden bijgewoond, en op misdrijven, als aan den voet van het schavot gepleegd.

Dat de doodstraf niet alle des doods waardige misdrijven voorkomt is waar. Maar gevangenisstraf voorkomt evenmin allen diefstal. Moet zij daarom vervallen?”

Iets verder:

„Ook geeft de statistiek alleen op wie niet, doch niet wie wel worden afgeschrikt. Zelfs kan de strafbedreiging invloed oefenen zonder dat men zich daarvan ten volle bewust is. Ook moet, merkt Garofolo op, voor dien invloed niet aan de snoodste misdadigers worden gedacht, maar veeleer aan de minder gevaarlijke.”

Dat iemand werkelijk iets verwacht van het afschrikkende van een straf vindt ik zeer vreemd. Wanneer een misdaad rijpt in het brein van een mensch, dan geeft deze er zich niet de minste rekenschap van welke straf op het misdrijf staat. Het begint met denken, fantaseeren over de daad en wanneer het slachtoffer dit, zijn denken niet kan stuiten, het niet in betere banen leiden kan, wat geheel afhangt van zijne innerlijke kracht, die weer afhangt van zijn aangeboren kracht en van de omgeving waarin hij opgroeide, dan is het einde van zijn denken over den daad, de daad zelve. En eerst als de daad verricht is ziet hij hem in het werkelijke licht, dan eerst speelt zijn verbeelding geen hoofdrol meer.

Fabius zegt verder, dat, volgens Joly, het bericht aan gevangenen, die vreezen ter dood te zullen worden gebracht, dat zij tot levenslange opsluiting zijn veroordeeld groote verlichting geeft. Dit is zeker een bewijs van het afschrikwekkende van de doodstraf, althans nadat de daad begaan is, doch tevens van de veel te groote gestrengheid van de straf.

Een misdadiger die zoo tegen den dood opziet dat zijn veroordeeling tot levenslange gevangenisstraf voor hem een opluchting is, is blijkbaar reeds doordrongen van een schuldgevoel, immers dit is de reden waarom hij opziet tegen het hiernamaals, en dit schuldgevoel is het begin van verbetering. En mogen wij, die nu toevallig iets beter zijn dan die ongelukkige, hem dan de kans om zich te verbeteren ontnemen door hem van het leven te berooven? Mogen wij, die in vergelijking met de volkomen goedheid, zoo betrekkelijk dicht bij dezen booswicht staan, ons opherpen tot strenge en meedoogenlooze rechters? Zou hier niet van toepassing zijn: „Vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onze schuldenaren”.

Over de ondeelbaarheid der doodstraf, over de onmogelijkheid om verschillende schuldgraden door de doodstraf

verschillend te treffen, zegt Fabius dat Katzenstein en Beyerle er op gewezen hebben dat men zich de gedachte des wetgevers aldus heeft voor te stellen, dat hij voor zeker feit de doodstraf noodig acht, ook onder de minst bezwarende omstandigheden.

Een dergelijke uitspraak van den wetgever lijkt mij zeer voorbarig. Geen wetgever kan zich de minst bezwarende omstandigheden van een moord b.v. voorstellen. Dat er zich gevallen van moord voor kunnen doen waarop men gaarne een zeer lichte straf zag gesteld, hetgeen in ons land ook gelukkig kan gebeuren en gebeurt, blijkt ook wel uit het „Contra” waarin op blz. 26 vermeld staat dat in ons land in de jaren 1897—1903, 29 veroordeelingen werden uitgesproken wegens het misdrijf van moord, het misdrijf waarop de Duitsche en Fransche wetten de doodstraf stellen; slechts in 2 van die 29 gevallen werd door den rechter de hoogste straf opgelegd; in elf gevallen bleef hij met zijn strafbepaling beneden de 5 jaren; in één geval was de straf slechts tusschen 3 en 6 maanden gevangenisstraf. Wel een bewijs hoezeer de doodstraf in al die gevallen met een juiste straftoemeting in strijd zou zijn geweest. Fabius zegt dan:

„Wordt straks daarvoor iemand veroordeeld bij meer bezwarend gedrag dan is dit niet omdat verschil van schuld geloofend wordt, maar wijl niet verder is te gaan. Zoo krijgt niemand te veel. Maar wellicht sommigen te weinig? Bedenke men echter, dat de aardse gerechtigheid wel een deel is van de Goddelijke, maar deze niet vervangt. De eerste is beperkt. Zij heeft zich te houden aan wat geldt voor haar. Achter en boven haar staat de Goddelijke, de volmaakte vierschaar. Mocht op aarde nog een te kort zijn in de vergelding, zij dat overgelaten aan God. Wordt die verbouding verstaan, dan zal ook alle aandrang wegvallen, om aan de doodstraf allerlei verscherping toe te voegen voor de snoodste booswichten.”

Het komt mij voor, dat de grens tot hoever het gebied van den aardse rechter gaat, vrij willekeurig getrokken is; waarom tot aan de directe doodstraf, b.v. onthoofding en niet tot het laten uithongeren. Voor Fabius kan er ook eigenlijk geen enkele reden zijn om een doortrapte booswicht een onverbeterlijke moordenaar, eerst te pijnigen voor hij hem ter dood brengt. Z. H. G. meent immers dat deze ongelukkige deze behandeling bij God toch nog ondergaat. Waarom dat dan ook niet van God overgenomen?

Of is het misschien vrees, vrees dat die pijniging onge-rechtigd is, die hem daarvan weerhoudt?

Tegen de onherstelbaarheid van de doodstraf brengt Fabius alleen aan, dat het niet zoo dikwijls gebeurt. Doch één gerechtelijke moord is genoeg om het rechtsgevoel der menigte voor jaren te schokken.

Als Geyer zegt: „muss christlicher Sinn es nicht Frevel nennen, wenn der Mensch einzugreifen sich anmaszt in die göttliche Fügung, um die Zeit der Prüfung und vorberereitung abzukürzen, die dem Menschen hienieder zugemessen ist?” antwoordt Fabius: „is het geoorloofd aldus in te grijpen in de Goddelijke leiding, om den tijd van voorbereiding langer te maken dan God dien had gelaten?” Het is wel gemakkelijk als men precies weet hoelang God bedoeld heeft een ander te laten leven.

„En ziende op den misdadiger”, zegt Z. H. G. „kan men zeggen: is het billijk, indien deze zich zelve de gelegenheid tot bekeering afsneed, dit der Overheid te wijten, als zij hem straft” (met den dood).

Doch stel eens dat de Overheid niet straft met den dood, dan kan de misdadiger zich nog wel bekeeren. Snijdt hij zich dus zelf de gelegenheid tot bekeering af, of doet de Overheid het door hare straf?

De beperkte plaats waarover ik te beschikken heb, verbiedt mij de gedachten en gevoelens welke opkomen in mijn lekenbrein bij het lezen van het „Pro” hier verder neer te schrijven.

Van het „Contra” wil ik slechts zeggen dat het de knorrige stemming, waarin het lezen van het „Pro” mij had gebracht, geheel wist te verdrijven.

VERLOVING, door JOHANNA
STEKETEE, bij W. OVERVOORDE,
's Gravenhage. --: --: --: --:

De geschiedenis verhaalt van een wuft jong meisje geëngageerd met een student in de medicijnen te Leiden. Zij woont gedurende eenigen tijd bij diens moeder te Ede en wanneer nu Just, zoo heet die student, te Leiden is,

raakt zijn broeder André zoo op haar verliefd, dat hij haar zijne liefde bekent, die zij, kind van het oogenblik, graciëlijk aanvaardt. Just, thuis komende, merkt niets van deze valsche betrekking. Door een vriendin gedwongen, bekent André zijn schuld en verraad, waarop Just alles afbreekt. Doch ook André, hoewel hij haar zeer bemint, twijfelt aan de trouw, aan de degelijkheid van Thera. In 128 bladzijden wordt deze roman verhaald, vlot geschreven, doch soms iets gewild door lange nieuwe aaneenkoppelingswoorden. Het is een alledaagsche geschiedenis, neergeschreven, door iemand die deze beschrijven kan en wil. De prijs van de roman is f 1,20, gebonden f 1,60.

STUDIEBELANGEN.

De C. C. had een onderhoud met prof. Aronstein, ten einde te bespreken op welke wijze het beste zou kunnen worden voorzien in de leemte, die in de colleges anorganische en theoretische chemie is ontstaan. De aandacht is dus te bevoegder plaatse op de zaak gevestigd.

CENTRALE COMMISSIE.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

SOCIETEIT PHOENIX.

Bij enkele candidaatstelling zijn verkozen:

tot president: de heer J. de Bie Leuveling Tjeenk.
tot comm. v/h cons.: de heer M. B. W. des Tombe.

Candidaten voor vice-secretaris-archivaris:

de heer A. C. Nieuwenhuizen Kruseman (gesteld d/h Bestuur).
„ „ V. Jockin (gesteld door Botje c. s.)

Stemming op Donderdag en Vrijdag, plaats en uur als gebruikelijk.

—o—

Het Bestuur van de Delftsche Studenten Schaakclub is als volgt samengesteld:

H. F. G. J. Grevers,	president.
F. J. Kubatz,	secretaris.
M. ter Kuile,	penningm.
M. B. W. des Tombe,	comm.

—o—

„PRACTISCHE STUDIE”.

Dinsdag 17 December: Lezing met Lichtbeelden in Zaal 32 (grote Scheikundezaal) der T. H., aanvang 8 uur.

Spreker: de heer D. E. C. Knuttel, c. en b. i. Onderwerp: „De Restauratie der Grafelijke Zalen te 's Gravenhage”.

Woensdag 18 December: Excursie naar 's Gravenhage ter bezichtiging der Grafelijke Zalen. Vertrek uit Delft 8.47 v.m. spoortijd.

—o—

MIJNBOUWKUNDIGE VEREENIGING.

Gewone Vergadering op Dinsdag 17 December, 's avonds 8 uur, in het Stations-Koffiehuis.

Spreker: Mr. W. A. J. M. v. Waterschoot v. d. Gracht, Ing. Dir. der Rijksopsporing van Delfstoffen. Onderwerp: „De geologie van de Peel”.

—o—

D. C. S. V.

(Delftsche Christen Studenten Vereeniging).

Vergadering op Woensdag 18 December, des avonds ten 8 ure, in het gebouw van het Nut, Oude Delft 48.

Spreker: J. W. Gunning J.Hz. over „Gebet en Zending”. Belangstellenden worden steeds gaarne geïntroduceerd.

CORRESPONDENTIE.

Aan C. M. S. — Uw artikel wordt niet opgenomen.

AGENDA.

DELFT.

Maandag 16 Dec. Stads Doelen. Residentie Tooneelgezelschap, 5e abonnementsvoorstelling: „Jongejuffrouw Josette, m'n Vrouw”; 8 uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 13 Dec. Nederl. Tooneel: „Cyrano de Bergerac”;
25-jarig jubileum van Hub. la Roche; 8 uur.

Geb. v. K. en W. Populair Concert van het Res. Orkest,
onder leiding van Mr. Henri Viotta; soliste Margaretha
Kuhler (sopraan), werken van Richard Wagner;
8 uur.

Zaterdag 14 Dec. Diligentia. Uitvoering van Kerst-composities
van Hollandsche meesters, onder leiding van
Jeanne Bergsma—van Gorkom; 8 uur.

Fransche Opera: „Cavalleria rusticana; I pagliacci”; 8 u.

Zondag 15 Dec. Geb. v. K. en W. Matinee van leerlingen
van Isadora Duncan; 2 1/2 uur.

Geb. v. K. en W. Gezelschap Prot: „Hebt u niets te
declareeren?”; 8 uur.

Diligentia. Voordrachtenavond van Willem Royaards; 8 u.

ROTTERDAM.

Zondag 15 Dec. Tivoli-Schouwburg. Nederlandsch Tooneel:
„Adrienne Lecouvreur”; 8 uur.

Woensdag 18 Dec. Grootte Schouwburg. Italiaansche Opera:
„Il Battista”; 8 uur.

TECHNISCHE BOEKHANDEL - J. WALTMAN JR.

Afdeeling BOEKHANDEL ————— Binnenwatersloot 33:

LEVERING VAN WERKEN OP TECHNISCH EN LETTERKUNDIG GEBIED
ABONNEMENTEN OP TIJDSCHRIFTEN EN COURANTEN. PLAATSEN VAN
ADVERTENTIËN IN ALLE COURANTEN. INBINDEN VAN BOEKEN EN
OMLIJSTEN VAN DIPLOMA'S EN PLATEN. :- :- :- :- :-

Afd. SCHRIJF- en TEEKENBEHOEFTE, Binnenwatersloot 33:

PASSERDOOZEN, REKENLINIALEN, DRIEHOEKEN, TEEKENHAKEN, -BOR-
DEN, -SCHRAGEN, -KOKERS, -PORTEFEUILLES, -INKTEN, -PAPIEREN,
MILLIMETERPAPIER, KALKEERPAPIER, KALKEERLINNEN, GUMMI, PU-
NAISEN, O.-I. INKT, VERVERN IN TUBEN EN STUKJES, VERFSCHOTELS,
MAATSTOKKEN, DECIMETERS, SCHETSBOEKEN, TEEKENPOTLOODEN,
DICTAATCAHIERS, COLLEGETASSCHEN, NOTITIEBOEKJES, BLOC NOTES,
MEMORANDUMS, POSTPAPIER IN PAKJES EN IN DOOZEN, ENVELOPPEN,
PENNEN, INKT, PENHOUDERS, POTLOODEN, COPIEBOEKEN, BRIEVEN-
ORDENERS, NOTULENBOEKEN, VLOEICARTON, VLOEIMAPPEN. :- :-

OP AANVRAAG VOOR H.H. STUDENTEN STEEDS VERKRIJGBAAR UIT-
TREKSELS UIT HET ROOSTER DER T.H.S. EN ETIKETTEN VOOR DICTATEN.

Afdeeling DRUKKERIJ ————— Vlamingstraat 34:

BOEK- EN STEENDRUKWERK, AUTOGRAFIËN ENZ. :- :- :- :-
VISITEKAARTJES, BRIEVENHOOFDEN, KWITANTIËN, CONVOCATIEBIL-
JETTEN EN -KAARTEN, CONTRIBUTIEKAARTEN, DIPLOMA'S, WETTEN
EN REGLEMENTEN, DISSERTATIËN EN STELLINGEN, PROGRAMMA'S,
INVITATIEKAARTEN, MENU'S, BALBOEKJES. — VOOR DRUKWERK VAN
VEREENIGINGEN ZIJN TAL VAN VIGNETTEN BESCHIKBAAR. :- :-

BESTELLINGEN IN RIJSWIJK EN DEN HAAG EN OVERIGE OMLIGGENDE GEMEENTEN WORDEN DAGELIJKS
VRACHTVRIJ UITGEVOERD. BESTELLINGEN EN SCHRIFTELIJKE BOODSCHAPPEN KUNNEN AAN DE LOOPERS,
DOOR HUN UNIFORM-KLEEDING KENBAAR, STEEDS WORDEN MEEGEGEVEN. :- :- :- :- :-